

PÄÄTÖSLUETTELO

Hollolan seurakunnan kirkkoneuvoston tiistaina 2.6.2020 pidetyn kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä 3.6.–17.6.2020 poikkeustilasta johtuen pyynnöstä Riitta Rajalalta puh. 044 524 6268, riitta.rajala@evl.fi

- § 79 Kokouksen avaaminen
- § 80 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- § 81 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
- § 82 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- § 83 Hollolan seurakunnan johtavan kanttorin viran täyttö
- § 84 Hollolan seurakunnan jumalanpalveluselämän kehittämistyön suuntaviivoja
- § 85 Kärkölen kappeliseurakunnan tukirahaston perustaminen
- § 86 Saavutettavuuden täytäntöönpano Hollolan seurakunnassa
- § 87 Omaisuuden myyminen
- § 88 Johtoalueen käyttöoikeussopimus Kuhmoisten Papinsaaren rek.nro. 291-413-5-48 (Anttila I) ja rek.nro. 291-413-10-55 (Anttila) alueella
- § 89 Muut asiat
- § 90 Aloiteasiat
- § 91 Ilmoitusasiat
- § 92 Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuoikeudesta ilmoittaminen

Hollolassa 2.6.2020

Timo Huttunen
kirkkoherra

KIRKKONEUVOSTO

Aika	Tiistai 2.6.2020 klo 16.30 – 17.45
Paikka	Sovituksenkirkko, kirkkosali, Keskuskatu 2
Puheenjohtaja	Huttunen Timo, kirkkoherra
Jäsenet	Aakala Seija Hurtig Johanna Hämäläinen Kalevi Iivari Eila Kaalikoski Sirpa Kotiaho Pekka, varapj. Koskelo Aimo Louekoski-Huttunen Toini Mantere Heikki Ojala Risto Savola Silja Sinivaara Lea
Varajäsenet	
Muut läsnäolijat	Mertsalmi Ilkka, kirkkovaltuuston puheenjohtaja Hukkanen Paula, talouspäällikkö Kokko Keijo, kiinteistöpäällikkö Rajala Riitta, johdon sihteeri, sihteeri
Poissa	Airola Matti, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Alander Satu, hallintopastori Pelkonen Ari, Kuhmoisten – Padasjoen kappalainen Ruonakoski Leevi, Hämeenkosken kappalainen Takatalo Katja-Margit, Kärkölen kappalainen

§ 79 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

§ 80 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Todetaan kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 81 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys: Valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.

Päätös: Tehtäviin valittiin Mantere Heikki ja Ojala Risto.

§ 82 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys: Työjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi, siten että pykäläksi 85 lisättiin ” Kärkölän kappeliseurakunnan tukirahaston perustaminen”, pykäläksi 86 ”Saavutettavuuden täytäntöönpano Hollolan seurakunnassa.”, pykäläksi 87 ”Omaisuuksien myyminen” ja pykäläksi 88 ”Johtoalueen käyttöoikeussopimus Kuhmoisten Papinsaaren rek.nro. 291-413-5-48 (Anttila I) ja rek.nro. 291-413-10-55 (Anttila) alueella”
Siitä eteen päin pykälien järjestysnumeroita kasvatettiin neljällä.

§ 83 Hollolan seurakunnan johtavan kanttorin viran täyttö

(Henkilöstöasia)

...

Esitys

Hollolan seurakunnan johtavan kanttorin virkaan valitaan Jussi Keltakangas. Hänen tulee ottaa virka vastaan 1.8.2020 tai sopimuksen mukaan.

Palkkaus on kirkon virkaehtosopimuksen vaativuusryhmän 602 mukainen. Ennen työn vastaanottamista valitun on esitettävä lääkärintodistus työkelpoisuudestaan. Virassa on 4 kk:n koeaika.

Valmistelu: kirkkoherra Timo Huttunen

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24:5 mukaan.

Esittelijä:
Kirkkoherra Timo Huttunen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh 044 5246195
Sähköposti timo.huttunen@evl.fi

§ 84 Hollolan seurakunnan jumalanpalveluselämän kehittämistyön suuntaviivoja

Hollolan seurakunnalla on hyvin runsas jumalanpalveluselämä. Normaalitylanteessa sunnuntaijumalanpalvelusten lisäksi jumalanpalveluksia vietetään leireillä, kerhoissa, hoivakodeissa ja kouluissa. Koronaviruksen takia jumalanpalveluselämä muuttui keväällä 2020 varsin dramaattisesti, emmekä kesällä 2020 pysty varmaksi sanomaan millaista ihmisten osallistumismahdollisuus- ja halukkuus tulee olemaa tulevat vuodet. Koronakriisi negatiivisten vaikutusten ohella sysäsi Hollolankin seurakunnan siirtämään hengellistä elämää verkkoon, ja ns. striimatut jumalanpalvelukset tavoittavat monia sellaisiakin ihmisiä, jotka eivät jostakin syystä voi osallistua paikan päällä jumalanpalveluksiin. Tästä uudesta "kirkosta" ei kannattaisi luopua.

Hollolan seurakunnan talous kehittyi siihen suuntaan, että seurakunnan on syytä tehdä ennakoivia sopeuttamistoimenpiteitä. Koronakriisi toimii tässäkin asiassa kehityksen kiihdyttäjänä. Neljän itsenäisen seurakunnan (Hollola, Kärkölä, Padasjoki, Kuhmoinen) alueella oli muutama vuosi sitten yhteensä 15 pappisvirkaa, nyt täytettynä on 12. Kanttorinviroissa on pyrkimys siirtyä seitsemästä kuuteen. Samaan aikaan jumalanpalvelusrakenteelle ei olla tehty mitään. Mikäli Hollolan seurakunta päätty jatkamaan täsmälleen samanlaisella rakenteella, joutuu se harkitsemaan "jäädetytjen" virkojen täyttämistä tai sijaisten melko runsastakin käyttöä. Sijaisten etsiminen on varsin työllistävää. Nykyisillä resursseilla jumalanpalveluselämän sisällölliseen kehittämiseen ei ole löytynyt tyydyttävällä tavalla voimavaroja.

Kirkkoneuvoston on syytä ottaa kantaa jumalanpalvelusten järjestämiseen, vaikkei kirkkojärjestys asian osalta aivan yksiselitteinen olekaan: "Päiväjumalanpalvelus pidetään seurakunnan kirkossa sunnuntaisin ja kirkollisina juhlapäivinä. Jos kirkkoja on useita, kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto päättää, missä kirkossa tai kirkoissa jumalanpalvelus kulloinkin pidetään." (KJ 2 § 2). Hallintopastori Satu Alander on esitellyt kirkkoneuvostolle jumalanpalvelushankkeen näkökulmia 19.5.2020, eikä tässä esittelytekstissä enää palata suullisen esittelyn kaikkiin näkökulmiin. Tässä kuitenkin kooste valmistelutyöstä:

JUMALANPALVELUELÄMÄN KEHITTÄMISHANKKEEN PERIAATTEITA:

- Koko seurakunnan alueelle määritellään resurssit, joilla jp-elämää on mahdollista tehdä paikallisesti
  - Työntekijät
  - Aikataulut
  - Tilat
  - Kokonaiskehittäminen (esim. piispojen suosittelemat asiat, konsekkroitujen ehtoollisaineiden käsittely, päiväjumalanpalveluksen kaava jne.)

- Paikallisesti (kappelit/kantasrk) ratkaistaan sisällölliset kysymykset
  - Seurakuntalaisten osallisuus toteutuksessa (messuryhmät, avustajat)
  - Paikallisviestintä, kutsut yms.
  - Erityismessut
  - Paikallinen kehittäminen (esim. yhteisöt, messukumppanit jne.)

- Digitaaliset sisällöt jp-elämässä – striimaus ja verkkohartaudet
  - Raamit kokonaisseurakunnan taholta
  - Toteutusvastuu vuorojen mukaisesti paikallisyksiköissä

JUMALANPALVELUSTEN AIKATAULUTUS:

Sovituksenkirkko

Jumalanpalvelus jokaisena kirkollisena juhlapyhänä klo 10, paitsi pyhäinpäivänä iltakirkko ja itsenäisyyspäivänä ei jumalanpalvelusta. Lisäksi kerran kuukaudessa jumalanpalvelus illalla (kuukauden ensimmäinen sunnuntai? klo 17/18?) eri profiilein: tuomasmessu, perhekirkko, taize-messu, kansanlaulukirkko,

Hollolan kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 13
Lisäksi jumalanpalvelukset suurempina kirkollisina juhlapyhinä suunnitellun aikataulun mukaisesti: jouluaatto, joulupäivä, kiirastorstai,

pitkäperjantai, pääsiäisyö, pääsiäispäivä, juhannus, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä.

Vesikansan srk-keskus

Jumalanpalvelus kerran kuukaudessa klo 13/14

Lisäksi jumalanpalvelukset kiirastorstaina, jouluaattona, pääsiäinen.

Hämeenkosken kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10 sekä suurempina kirkollisina juhlapyhinä kappelin oman suunnitelman mukaisesti

Muiden pienempien kirkollisten juhlapyhien suhteen vuorottelu Kärkölän kappelin kanssa tai striimaukseen tukeutuminen

Kärkölän kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10 sekä suurempina kirkollisina juhlapyhinä kappelin oman suunnitelman mukaisesti

Muiden pienempien kirkollisten juhlapyhien suhteen vuorottelu Hämeenkosken kappelin kanssa tai striimaukseen tukeutuminen

Padasjoen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10 sekä suurina kirkollisina juhlapyhinä kappelin oman suunnitelman mukaisesti

Muiden pienempien kirkollisten juhlapyhien suhteen vuorottelu Kuhmoisten kanssa tai striimaukseen tukeutuminen

Kuhmoisten kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 13 sekä suurempina kirkollisina juhlapyhinä kappelin oman suunnitelman mukaisesti

Muiden pienempien kirkollisten juhlapyhien suhteen vuorottelu Padasjoen kanssa tai striimaukseen tukeutuminen

Striimaukset

Striimattu jumalanpalvelus sunnuntaisin ja kirkollisina juhlapyhinä verkkosivuilla/facebookissa klo 10 (paitsi vakiintuneet, esim. kiirastorstai klo 18)

- striimaussuunnitelman valmistelu etukäteen kausittain
- Striimataan vain yhdestä kirkosta
- tavoitteena että striimaukset tulevat eri kirkoista
- klo 10 jumalanpalvelukset kiertävät muutoin, paitsi esim. Hollolan kirkosta/Kuhmoisten kirkosta voidaan lähettää itsenäisyyspäivä/joulu tms. jumalanpalvelus, jos se on klo 10.
- Erityismessukin voidaan striimata suunnitellusti

Muuta

- Jos järjestetään erityismessu ilta-aikaan, luontokirkko, kyläkirkko tms. ei samana pyhänä pidetä jumalanpalvelusta päiväjumalanpalveluksen aikaan kirkossa. (pl. Sovituksenkirkko)
- Erityismessut ovat kappelien/kantasrk:n oman jp-suunnittelun tulosta. Paikallisesti sovitaan messuryhmistä, avustajien hankkimisesta jne. Yhteistyötä lähialueen kanssa voi tehdä. Samana iltana ei järjestetä kahdessa paikassa tilaisuutta pohjoisella/eteläisellä alueella.
- Erityismessuissa tiedotus on tärkeää!

Edellä kuvatut aikataulut voivat vielä muuttua. Erityisesti on syytä huomioida se, että koronavirus voi pakottaa seurakunnat tekemään jumalanpalvelusten osalta merkittäviäkin päätöksiä, joita ei vielä pystytä ennakoimaan. On mahdollista, että epidemian aaltoilut vaikuttavat kirkkojen aukiolo mahdollisuuksiin, koolla olevan seurakunnan kokoon tai vaikkapa laulamisen luvallisuuteen. Näistä syistä johtuen edellä kuvattuun jumalanpalveluselämän kehittämissuuntiin on syytä suhtautua joustavasti. Kellonaikoja voidaan muuttaa tarvittaessa, ei kuitenkaan tempoilevasti. Sisältöjä voidaan kehittää, kunhan ollaan jumalanpalvelukselle uskollisia.

Esitys ei siten voi olla ”lopullinen totuus”. Tämä ennemminkin sysää liikkeelle jumalanpalveluselämän sisällöllistä kehittämistä, mikä tapahtuu osin koko Hollolan seurakuntaa koskien, ja osin alueellisesti kappeliseurakunnissa. Siksi tämä pykälä on nimetty ”Hollolan seurakunnan jumalanpalveluselämän kehittämistyön suuntaviivoiksi.” Kaiken edellä mainitun osalta on syytä todeta, että kirkkoherran johtamisvastuuseen kuuluu huolehtia kulloiseenkin aikaan sopivien ja toimivien jumalanpalvelusratkaisujen luominen ja niistä tiedottaminen.

Valmistelu: hallintopastori Satu Alander ja kirkkoherra Timo Huttunen

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy Hollolan seurakunnan jumalanpalveluselämän kehittämistyön suuntaviivat. Tämä tarkoittaa seuraavia asioita:

- 1.9.2020 otetaan käyttöön jumalanpalveluselämän uudet aikataulut. Niitä voidaan tarkistaa kokemuksen ja palautteen myötä.
- Striimauksia jatketaan ja kehitetään teknisesti niin, että lähetysten löytäminen ja seuraaminen on nykyistä helpompaa. Tämä vaatii resursseja osaamisen ja tekniikan osalta, ja asia huomioidaan tulevissa talousarvioissa ja henkilöstösuunnittelussa.
- Jumalanpalvelusten sisällöllistä kehittämistyötä terävöitetään sekä koko seurakuntaa että alueita koskien.
- Kirkkoneuvosto pyytää Kuhmoisten – Padasjoen kappelineuvostolta lausuntoa jumalanpalvelusten aikataulusta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24:5 mukaan.

Esittelijä:
Kirkkoherra Timo Huttunen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh 044 5246195
Sähköposti timo.huttunen@evl.fi

§ 85 Kärkölän kappeliseurakunnan tukirahaston perustaminen

Kärkölän kappelineuvosto 26.5.2020, § 16

Kappelineuvoston kokous 21.11.2019 teki päätöksen, että perintö, joka kappeliseurakunnalle on osoitettu rahastoidaan osittain siten, että siitä voidaan myöntää avustuksia lapsille, nuorille, perheille ja vanhuksille käytännön tarpeisiin. Kappelineuvosto nimesi valmistelutyöryhmän, johon kuuluvat Timo Naapuri, Sirpa Kaalikoski, Marjatta Aho, Matti Airola ja asiantuntijajäseneksi nimettiin Paula Hukkanen. Yhteistyön mahdollisuuksia ja jatkotoimenpiteitä tutkimaan nimettiin Johanna Hurtig, Timo Naapuri ja Katja-Margit Takatalo.

30.1.2020 kokouksessa asian käsittelyä lykättiin, koska valmistelut olivat keskeneräiset.

Valmisteluryhmä kokoontui 6.5. ja 13.5.2020. Valmisteluryhmän kutsui koolle kappalainen Katja-Margit Takatalo. Ryhmän puheenjohtajana toimi Matti Airola. Asiantuntijoiksi ryhmään kutsuttiin pastori Johanna Hurtig ja diakonissa Pirkko Haapakka.

Valmistelutyöryhmä laati esityksen Kärkölän kappeliseurakunnan tukirahaston säännöistä talouspäällikkö Paula Hukkasen laatimalle pohjalle.

Työryhmä esittelee kokouksessa säännöt. Lisäksi valmistelutyöryhmä valmisti avustuksen hakulomakkeen ja ohjeet työntekijälle.

Kärkölän kappelineuvosto keskustelee valmistelutyöryhmän esityksestä ja tekee siihen tarvittavat muutokset ja tarkennukset.

Liitteet: 1-3

Esitys:

Kärkölän kappelineuvosto esittää Hollolan kirkkovaltuustolle Kärkölän kappeliseurakunnan tukirahaston perustamista. Tukirahaston varoja käytetään Kärkölän kappeliseurakunnassa kärköläläisten hyvinvoinnin lisäämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Seurakunnalta voi hakea avustusta lasten ja nuorten opintojen ja harrastustoiminnan tukemiseen sekä perheiden ja omaishoitajien virkistystoimintaan. Lisäksi seurakunta irrottaa rahastosta osan nuorten työllistämiseen lasten ja nuorten hyvinvoinnin parissa tehtävään työhön. Kärkölän kappeliseurakunta esittää tukirahaston säännöt hyväksyttäväksi ja esittää, että Rantalaisen testamenttirahastosta irrotetaan rahaston pääomaa varten 20 000 euroa ja rahaston alkupääomasta varataan 5000 euroa nuorten työllistämiseen.

Päätös:

Kärkölen kappelineuvosto esittää Hollolan kirkkovaltuustolle Kärkölen kappeliseurakunnan tukirahaston perustamista. Tukirahaston varoja käytetään Kärkölen kappeliseurakunnassa kärköläläisten hyvinvoinnin lisäämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Seurakunnalta voi hakea avustusta lasten ja nuorten opintojen ja harrastustoiminnan tukemiseen sekä perheiden ja omaishoitajien virkistystoimintaan. Lisäksi seurakunta irrottaa rahastosta osan nuorten työllistämiseen lasten ja nuorten hyvinvoinnin parissa tehtävään työhön. Kärkölen kappeliseurakunta esittää tukirahaston säännöt hyväksyttäväksi ja esittää, että Rantalaisen testamenttirahastosta irrotetaan rahaston pääomaa varten 50 000 euroa ja tästä rahaston alkupääomasta varataan 20 000 euroa nuorten osa-aikaiseen / kausiluontoiseen työllistämiseen.

Esittelijä:

Katja-Margit Takatalo
kappalainen
Sammalistentie 1,
16600 JÄRVELÄ
katja-margit.takatalo@evl.fi

Päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24:3 perusteella.

Kirkkoneuvosto 2.6.2020

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi Kärkölen kappeliseurakunnan tukirahaston perustamisen. Lisäksi kirkkoneuvosto hyväksyy tukirahaston säännöt ja esittää ne edelleen hyväksyttäväksi ja vahvistettavaksi kirkkovaltuustolle.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Liitteet: Kärkölen kappeliseurakunnan tukirahaston säännöt (LIITE 1)

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Talouspäällikkö Paula Hukkanen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 044 524 6250
Sähköposti: paula.hukkanen@evl.fi

§ 86 Saavutettavuuden täytäntöönpano Hollolan seurakunnassa

Tausta ja käsitteen tarkentaminen

Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta astui Suomessa voimaan 1.4.2019.

Lain taustalla on joulukuussa 2016 hyväksytty EU:n Saavutettavuus-direktiivin täytäntöönpano Euroopan Unionin jäsenvaltioissa. Lain sisältö on huomioitu myös kirkkolaisissa ja se velvoittaa kaikkia seurakuntia tekemään verkkosivuistaan saavutettavia. Hollolan seurakunnan kohdalla siirtymäaika päättyy 23.9.2020.

Lain täytäntöönpanoa valvoo Suomessa Aluehallintovirasto, joka raportoi lain toteutumisesta EU:n komissiolle.

Saavutettavuus tarkoittaa verkkosivujen ja sosiaalisen median tilien esteettömyyttä, eli yhdenvertaista tiedonsaantimahdollisuutta kaikille.

Saavutettavuus on erityisen tärkeää esimerkiksi vammaisille ihmisille, ikäihmisille tai kognitiivisista ongelmista kärsiville ihmisille, mutta saavutettavista verkkopalveluista hyötyvät kaikki muutkin käyttäjät.

Saavutettavuuden toteuttaminen verkkopalvelussa vaatii näkemystä ja osaamista, mutta siihen edetessä hyvästä ulkoasusta ei tarvitse tinkiä. Päinvastoin selkeä ja houkutteleva ulkoasu on osa mahdollisimman saavutettavaa verkkopalvelua. Saavutettava sisällöntuotanto on samalla myös hakukoneoptimointia. Verkon hakukoneet tutkivat sisältöä samankaltaisesti kuin näkövammaisten ruudunlukuohjelmat. Jopa yli miljoonalla suomalaisella on erityisiä haasteita tai rajoitteita, jotka pitää ottaa huomioon verkkopalvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Vaatimukset seurakunnalta sekä työnjako seurakunnan ja Kirkkohallituksen välillä

Hollolan seurakunnan sivuilta pitää löytyä 23.9.2020 saavutettavuusseloste. Sen lisäksi saavutettavuus tulee jatkossa huomioida aktiivisesti kaikessa sisällöntuotannossa.

Kirkkohallitus vastaa Lukkari-verkkoalustan teknisestä saavutettavuudesta, mutta sisällön saavutettavuuden varmistaminen on seurakuntien omalla vastuulla. Kirkkohallitus arvioi, että tärkeimpinä saavutettavuuden korjauskohteina seurakunnissa on eri sivujen kuvien vaihtoehtoisen ns. ALT-tekstin luominen sekä kaikkien

liitetiedostojen tekeminen saavutettaviksi. Myös otsikoinnit ja tekstit ja palautekanavat on oltava loogisia ja saavutettavia ja linkkien selkeys ja toimivuus tarkistettava. Jos seurakunta haluaa käyttää videoita tai äänitiedostoja verkossa, ne on tekstittävä 14 vuorokauden kuluttua niiden julkaisemisesta. Vanhoja ei-saavutettavia videoita ei kuitenkaan tarvitse poistaa siirtymäajan jälkeen verkkosivuilta eikä niitä tarvitse tehdä saavutettaviksi takautuvasti. Jos sivustolla jätetään tällaisia vanhoja videoita, niistä pitää kuitenkin kertoa saavutettavuusselosteessa. Jos organisaatiolla on käytössään sosiaalisen median kanavia (Hollolan seurakunnalla on niitä toistakymmentä), kuten YouTube, Facebook ja Instagram, organisaation myös näissä julkaisema sisältö kuuluu lain vaatimusten piiriin. Lain saavutettavuusvaatimuksia ei siis voi kiertää esimerkiksi julkaisemalla sisältöjä pelkästään sosiaalisen median kanavissa. Aluehallintovirasto ohjeistaa asiassa näin:

"Jos organisaatiolla on käytössään sosiaalisen median kanavia, kuten YouTube, Facebook ja Twitter, näissä organisaation julkaisema sisältö kuuluu lain vaatimusten piiriin. Esimerkiksi YouTube-videot pitäisi siis tekstittää vaatimusten mukaisesti. Käyttäjien itsensä tuottama sisältö, vaikkapa organisaation sivuille lisätyt Facebook-kommentit, ei kuulu vaatimusten piiriin.

Jos sosiaalisen median kanavissa tai näissä julkaistuissa sisällöissä on saavutettavuuspuutteita, niistä pitäisi kertoa organisaation saavutettavuusselosteessa ja varautua antamaan sosiaalisen median kanavassa julkaistu oleellinen tieto myös omilla verkkosivuilla saavutettavassa muodossa tai tarvittaessa käyttäjälle sopivalla tavalla.

Kannattaa myös huomioida, että merkittäviä sisältöjä ei pitäisi julkaista pelkästään sosiaalisessa mediassa. Käyttäjille tärkeän tiedon pitää olla joka tapauksessa saatavilla myös organisaation omalta verkkosivustolta."

WCAG eli Web Content Accessibility Guidelines, suomeksi Verkkosisällön saavutettavuusohjeet, on kansainvälinen ohjeistus verkkosisältöjen saavutettavuudesta, ja se löytyy suomeksi osoitteesta www.saavutettavuus.fi.

Toteutussuunnitelma, vaihtoehdot ja aikataulu

Jotta saavutettavuusselosteen voi laatia, tulee seurakunnassa perehtyä saavutettavuusvaatimukseen ja ymmärtää miltä osin organisaation digipalvelut vastaavat määrättyjä vaatimuksia ja miltä osin ne ovat puutteellisia.

Saavutettavuusarviointi tulee aloittaa viimeistään elokuun puolivälissä. Sen perusteella ilmenneet korjaustarpeet tulee korjata itse, mutta muutoin prosessin toteutustapoja on 2.

Vaihtoehto 1 - ostopalvelu

Kirkkohallitus on tehnyt Eficoden kanssa sopimuksen, joka mahdollistaa ulkopuolisen saavutettavuusauditoinnin tilaamisen Eficodelta.

Eficoden seurakunnille tarjoamien saavutettavuusarviointien hinnat:

- Arviointi, suppea: 2 200 €
- Arviointi, laaja: 3 400 €
- Korjausten tarkistus: 500 €
- Saavutettavuusseloste: 500 €
- Koko päivän koulutus: 1 600

Tuloksista valmistuu tulosraportti, jonka Eficode käy palvelun ostajan kanssa yhdessä läpi.

Tiedottajan arvion mukaan tässä ratkaisussa Hollolan seurakunnalle voisi riittää Eficoden suorittama suppea arviointi ja koko päivän koulutus. **Hinta olisi tällöin 3800 euroa.**

Vaihtoehto 2 – omana työnä

Omana työnä suoritettava prosessi on mahdollista tämän hetken tiedon mukaan siten, että ensinnäkin tietoisuuden lisäämiseksi työnantaja velvoittaa henkilökunnan soveltuvien katsomaan esimerkiksi Kirkkohallituksen 1,5 tunnin mittaisen Youtube-videon, joka valveuttaa työntekijät uusiin vaatimuksiin. Se olisi hyvä tehdä esimerkiksi elo-syyskuun vaihteessa, kun enemmistö on palannut omilta.

Itsetehdyssä prosessissa vaatimusten opiskelua, omaa sivu sivulta tapahtumaa arviointia ja korjauksia varten varataan aikaa ja lisätyövoimaa. Lopuksi tiedottaja kirjaa lopullisen tilanteen saavutettavuuden saavutettavuusselosteeseen, jota päivitetään, kun tapahtuu jälleen muutoksia.

Digipalvelulaki velvoittaa täyttämään A- ja AA-tason saavutettavuuskriteerit, joita on 49 kappaletta. Jos sivustolla on puutteita, saavutettavuusselosteessa on kerrottava miksi ja miltä osin palvelu ei ole saavutettava.

Seurakunta voi vedota selosteessa mm. kohtuuttomaan rasiitteeseen (=vaatii kirjalliset perustelut), keskeneräisyyteen (=

ilmoitettava korjausaikataulu) sekä siihen, että vanha materiaali ei kuulu uuden lain soveltamisen piiriin.

Lisäksi on otettava huomioon, että vaikka sivustollamme saa olla vanhaa sisältöä, jonka ei tarvitse digipalvelulain mukaan olla saavutettavaa, myös tämä sisältö tulee kuitenkin antaa asiakkaalle saavutettavassa muodossa, jos asiakas sitä pyytää ja pyyntö on kohtuullinen.

Toteutussuunnitelma

Hollolan seurakunnassa on juuri päätetty tuta-neuvottelut. Saavutettavuusprosessi on mahdollista suorittaa joko osittain tai kokonaan omana työnä, jos projektiin voidaan siirtää määräaikaikaisesti tiedottajan avuksi lisätyöntekijäresurssia sekä hyväksyä tarvittaessa sen, että seurakunnan verkkosivusto ei ole 23.9. vielä täysin saavutettava, mikä on mainittava saavutettavuusselosteessa.

Lähtökohtaisesti saavutettavuusvaatimukset pyritään toteuttamaan joko omana työnä tai osittain ostopalveluna. Omana työnä toteutettaessa asia ei aiheuta konkreettista lisämäärärahatarvetta. Osittainen ostopalveluna toteuttaminen lisäisi määrärahatarvetta noin 4 000 eurolla. Koska toteutustapaa ei ole vielä varmistettu, taluspäällikkö ei esitä lisämäärärahaa tiedotuksen talousarvioon vielä kesäkuussa 2020. Tiedottaja luo projektisuunnitelman tarkkoine aikataulutuksineen ja vastuuhenkilöineen kesän 2020 aikana ja mikäli asiaa ei saada toteutettua omana työnä, tilataan osa toteutuksesta ostopalveluna ja taluspäällikkö tuo joko lisämäärärahaesityksen tai määrärahasiirron toiselta kustannuspaikalta syksyllä hallinnon päätettäväksi.

Valmistelu: tiedottaja Juhana Säde ja taluspäällikkö Paula Hukkanen

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 23 luku 3 §):

Asialla on myönteinen vaikutus niiden lasten ja nuorten asemaan, joilla on nykyisellään erityisiä haasteita tai rajoitteita tiedon saamisessa nykyiseltä verkkosivustolta.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi tehdyt alustavat suunnitelmat.

Päätös: Kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi tehdyt alustavat suunnitelmat.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Taluspäällikkö Paula Hukkanen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 044 524 6250
Sähköposti: paula.hukkanen@evl.fi

§ 87 Omaisuuden myyminen

Hollolan seurakunta omistaa Asunto Oy Kärkölen Kuusirinne- nimisen asunto-osakeyhtiön osakkeet nro 5956-6722 (767 osaketta), jotka oikeuttavat osoitteessa Kansikkalantie 4 as 10, 16600 Järvelä sijaitsevan n. 80 m² suuruisen, 3h,k,s käsittävän huoneiston nro 10 hallintaan.

Huoneisto kuuluu Hollolan seurakunnan kirkkoneuvostossa 24.9.2019 (§155) hyväksytyyn Eila Rantalaisen testamenttirahas-toon.

Kirkkoneuvosto on 26.11.2019 (§ 189) päättänyt osakkeiden myynnin aloittamisesta.

Raimo Luhtanen on 27.5.2020 tehnyt myytävästä kohteesta ostotarjouksen hinnaltaan 57.000 euroa.

Esitys: Kiinteistöpäällikkö esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy Asunto Oy Kärkölen Kuusirinne- nimisen asunto-osakeyhtiön osakkeiden nro 5956-6722 (767 osaketta) myymisen Raimo Luhtaselle.
Kirkkoneuvosto päättää valtuuttaa kiinteistöpäällikön allekirjoittamaan kauppakirjan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Liitteet: Isännöitsijätodistus (LIITE 2), tarjous (LIITE 3) ja kauppakirjaluonnos (LIITE 4)

Tästä päätöksestä saa tehdä oikaisuvaatimuksen kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Kiinteistöpäällikkö Keijo Kokko
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 040-5912431
Sähköposti: keijo.kokko@evl.fi

§ 88 Johtoalueen käyttöoikeussopimus Kuhmoisten Papinsaaren rek.nro. 291-413-5-48 (Anttila I) ja rek.nro. 291-413-10-55 (Anttila) alueella

Elenia Oy pyytää Hollolan seurakunnalta suostumusta rakentaa 20 kV:n maakaapelilinjaa yhteensä n. 168 metrin matkalle Hollolan seurakunnan Kuhmoisten Papinsaaren rek.nro. 291-413-5-48 (Anttila I) ja rek.nro. 291-413-10-55 (Anttila) alueella sekä 0,4 kV:n maakaapelilinjaa 38 metrin matkalle. Lisäksi Anttila kiinteistön alueelle pyydetään suostumusta 0,4 kV jakokaapin rakentamiselle.

Tarvittavat maa-alueet sekä rasitteesta maksettava korvaus on esitetty liitteenä olevissa sopimusasiakirjoissa.

Maakaapelilinja tulee pääsääntöisesti kiinteistöjen rajoja tai reuna-alueita pitkin, jossa sen haittavaikutukset maankäytölle ovat mahdollisimman pienet. Suunnitellulla linjauksella on yksi tonttitien alitus kiinteistön 291-413-5-48 alueella.

Esitys:

Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto hyväksyy liitteenä olevan johtoalueen käyttöoikeussopimuksen seuraavin ehdoin:

1. Tonteille on työn aikana esteetön pääsy
2. Maisemointi tehdään huolellisesti ja johdon omistaja vastaa mahdollisista maanpainaumien korjaamisista kulkuteiden osalta vuoden ajan.
3. Kirkkoneuvosto valtuuttaa kiinteistöpäällikön allekirjoittamaan edellä mainitun sopimusasiakirjan.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet:

käyttöoikeussopimus, korvauslaskelma ja karttaote (LIITE 5), laajempi karttaote (LIITE 6)

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24. luvun mukaisesti.

Esittelijä:

Kiinteistöpäällikkö Keijo Kokko

Keskuskatu 2

15870 Hollola

Puh. 040 591 2431

Sähköposti: keijo.kokko@evl.fi

§ 89 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

§ 90 Aloiteasiat

Aloiteasioita ei ollut.

§ 91 Ilmoitusasiat

a)

Kirkkoherran päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

31/2020	Virkavapaa			
32/2020	Hollolan seurakunnan määräaikainen diakoniatyöntekijä	johtava		
33/2020	Kärkölen kappeliseurakunnan määräaikainen nuorisotyönohjaaja			
34/2020	Kärkölen kappeliseurakunnan määräaikainen nuorisotyönohjaaja			
35/2020	Työvapaa			
36/2020	Työvapaa			
37/2020	Työvapaa			
38/2020	Virkavapaa			

b)

Taluspäällikön päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

22/2020	Määräaikaisen työntekijän työsuorituksen arviointi			
23/2020	Tehtävänkuvauksen päivitykseen perustuva palkkauksen tarkistaminen			
24/2020	Tehtävänkuvauksen päivitykseen perustuva palkkauksen tarkistaminen			
25/2020	Kokemuslisä			

c)

Kiinteistöpäällikön päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

18/2020	Työsopimuspäätös			
19/2020	Kausityöntekijöiden valinta			

Kirkkoneuvosto: a) Merkittiin tiedoksi.
b) Merkittiin tiedoksi.
c) Merkittiin tiedoksi.

§ 92 Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuoikeudesta ilmoittaminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja totesi, että tiedot muutoksenhakuoikeudesta liitetään kirkkoneuvoston pöytäkirjaan.

Allekirjoitukset:

Timo Huttunen
puheenjohtaja

Riitta Rajala
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty Hollolassa 2.6.2020

Heikki Mantere
pöytäkirjantarkastaja

Risto Ojala
pöytäkirjantarkastaja

Hollolan seurakunta
Kirkkoneuvosto
2.6.2020, § 92

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 85, 86

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Edellä mainittua sovelletaan vain viranhaltijaan, joka

on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä (kirkkolain 6 luvun 72 § 2 momentti).

2. Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä (kirkkolain 24 luvun 14 § 2 momentti).
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta päätöksestä, joka koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta;
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentti);
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonnisäveroa laskettuna ovat:

- 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150.000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300.000 € (hankintalain liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

- Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Keskuskatu 2

Postiosoite: Keskuskatu 2, 15870 Hollola

Sähköposti: hollolan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 83, 84, 87, 88

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

4 VALITUSOSOITUS

4 a Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

- Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

- **Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli**, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Kirkkokatu 10, Mikkelä

Postiosoite: PL 122, 50101 Mikkelä

Sähköposti: mikkeli.tuomiokapituli@evl.fi

- **Kirkkohallitus**, pöytäkirjan pykälät:

Postiosoite: **PL 210, 00131 Helsinki**

Käyntiosoite: **Eteläranta 8, 00131 Helsinki**

Telekopio: **09 1802 350**

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.